

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2014 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział XV Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Godlewski

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2014 roku w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł.

przeciwko(...)Centrum (...)w P.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu

z dnia 31 marca 2014 r.

sygnatura akt IX C 1509/13

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 300 zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSO Krzysztof Godlewski

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i zasądzenie od pozwanego (...) Szpitala (...) (...)w C. – (...) Zakładu (...)kwoty 2.030,08 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty. Powód wniósł także o zasądzenie kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, iż pozwany w ramach prowadzonej przez siebie działalności nabył od firmy (...) sp. z o.o. z siedzibą w N. dostawy lub usługi, za które wystawiono faktury VAT.

Z kolei powódka zawarła z (...) sp. z o.o. umowę o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń. Na mocy tej umowy powódka poręczyła istniejące i niewymagalne, jak również przyszłe zobowiązania szpitali wymienionych w załączniku nr 1 do umowy (w tym również) pozwanego. W przypadku, gdyby szpital nie wywiązał się ze swojego zobowiązania i nie uregulował zobowiązań, powódka zobowiązała się dokonać zapłaty na rzecz dostawcy poręczonego zobowiązania.

Pozwany szpital nie zrealizował zobowiązań wobec firmy (...) sp. z o.o. wynikających z określonych w pozwie faktur. Powódka w dniach 10 października 2011 r. oraz 24 listopada 2011 r. spłaciła za pozwanego kwoty wierzytelności wynikające z faktur, powiększoną o należne odsetki na dzień zapłaty, tym samym wstępując w prawa zaspokojonego wierzyciela. Powódka poinformowała pozwanego o dokonanej zapłacie, wzywając go do uiszczenia zaległości.

Pozwany dokonał zapłaty należności głównej po terminie wymagalności, stąd powódka naliczyła odsetki ustawowe od dnia wymagalności do dnia zapłaty w kwocie 1.506,88 zł oraz w kwocie 523,20 zł. W niniejszej sprawie powódka domaga się powyższych kwot z odsetkami od dnia wytoczenia powództwa (art. 482 § 1 k.c.).

W dniu 4 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy dla (...) w Ł., do którego pozew został skierowany wydał nakaz zapłaty zgodnie z żądaniem pozwu.

W ustawowym terminie pozwany wniósł sprzeciw od powyższego nakazu. Na wstępie wskazano, iż w dniu 1 marca 2013 r. nastąpiło połączenie (...) Szpitala (...) w C. z (...) Centrum (...) w P., wobec czego ten podmiot wstąpił na podstawie art. 64 ust. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej z mocy prawa we wszystkie stosunki prawne, których podmiotem był (...) Szpital (...) (...) w C..

Pozwany w pierwszej kolejności podniósł zarzut braku właściwości miejscowej Sądu Rejonowego dla (...) w Ł..

Odnosząc się merytorycznie do żądania pozwu, pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych, kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 34 zł.

Wyrokiem z dnia 31 marca 2014 r., Sąd Rejonowy Poznań- Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, w sprawie o sygnaturze akt IXC 1509/13 w punkcie 1 zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.030,08 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 4 marca 2013 r. do dnia zapłaty; w punkcie 2 zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 719 tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od wyroku wniósł pozwany, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, zaskarżając powyższe orzeczenie w całości.

Pełnomocnik skarżącego podniósł zarzut naruszenia:

1. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez:

- niewłaściwe zastosowanie przez Sąd I instancji zasady swobodnej oceny dowodów w związku z przyjęciem, iż zawarta pomiędzy powodem a (...) Sp. z o.o. z siedzibą w N. w dniu 15 marca 2010 r. umowa o współpracy w zakresie obsługi wierzycieli i udzielania poręczeń nie miała na celu zmiany wierzyciela poprzednika prawnego pozwanego w rozumieniu art. 53 ust. 6 ustawy z 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej,
- niewłaściwe zastosowanie przez Sąd I instancji zasady swobodnej oceny dowodów w związku z przyjęciem, iż pozwany nie przedstawił dowodów świadczących o tym, że zawarta pomiędzy powodem a (...) Sp. z o.o. umowa o współpracy z dnia 15 marca 2010 r. jest umową pozorną,
- niewłaściwe zastosowanie przez Sąd I instancji zasady swobodnej oceny dowodów w związku z przyjęciem, iż zapisy zawarte w przedłożonych Sądowi umowach pomiędzy pozwanym a (...) Sp. z o.o. z dnia: 29 grudnia 2010 r. oraz 6 września 2011 r., dotyczące zakazu zawierania przez (...) Sp. z o.o. cesji wierzyciela oraz umów poręczenia na rzecz osób trzecich bez pisemnej zgody pozwanego nie mogą skutkować uznaniem, iż powodowi nie przysługuje wierzycielność dochodzona w niniejszej sprawie ze względu na to, że nie znajdowały one oparcia w ustawie, czego konsekwencją było wyłączenie skutku w postaci bezskuteczności czynności prawnej.

1. art. 53 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej, w brzmieniu obowiązującym od dnia 22 grudnia 2010 r., poprzez przyjęcie, iż w stosunku do umowy z dnia 15 marca 2010 r., zawartej pomiędzy powodem a (...) Sp. z o.o. nie były skuteczne w/w przepisy, a w konsekwencji nie obowiązywały żadne ograniczenia dotyczące czynności związanych ze zmianą osoby wierzyciela zakładu opieki zdrowotnej,

2. art. 53 ust. 6 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (w brzmieniu obowiązującym od dnia 22 grudnia 2010 r.) w zw. z art. 518 § 1 k.c., poprzez jego błędną wykładnię (przepisu ustawy o zakładach

opieki zdrowotnej), w związku z przyjęciem, iż nie można uznać, że przepis ów odnosił się m.in. do zawierania umów poręczenia ze względu na to, że samo poręczenie stanowić może wyłącznie skutek zawarcia takiej umowy, zaś art. 53 ust. 6 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej stanowił o „czynnościach prawnych mających na celu zmianę wierzyciela”,

3. art. 83 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie w związku z przyjęciem, iż umowa o współpracy z dnia 15 marca 2010 r. nie nosiła cech pozorności, która polegała na tym, że celem tej umowy było w istocie ukrycie czynności prawnej, zmierzającej do dokonania cesji wierzytelności.

Pełnomocnik powoda wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 1, poprzez oddalenie powództwa co do kwoty 2.030,08 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 4 marca 2013 r. do dnia zapłat; zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 2, poprzez zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych; zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Ewentualnie, na podstawie art. 386 § 4 k.p.c., wniósł o uchylenie wyroku w całości oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania w instancji odwoławczej.

W odpowiedzi na apelację, powód reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Z uwagi na to, że Sąd Okręgowy nie przeprowadził w niniejszej sprawie postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku ograniczono, zgodnie z treścią art. 505¹³ § 2 k.p.c. do wyjaśnienia jego podstawy prawnej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego okazała się bezzasadna.

Sąd Okręgowy uznał ustalenia faktyczne przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia za prawidłowe, przyjmując je za własne w myśl postanowień art. 382 k.p.c., dzieląc także rozważania prawne przedstawione w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku.

Nietrafny okazał się zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., bowiem pełnomocnik pozwanego przytaczając argumentacją świadczącą o naruszeniu normy prawnej zawartej w tym przepisie, w istocie zarzuca Sądowi I instancji nie wadliwą ocenę materiału dowodowego w postaci umów łączących pozwanego z (...) sp. z o.o., lecz wnioski prawne wyprowadzone przez ten Sąd. Nadto słusznie Sąd Rejonowy uznał, że pozwany nie przedstawił żadnych dowodów przemawiających za uznaniem, że (...) sp. z o.o. oraz powód zawarli umowę poręczenia dla pozorów, gdzie rzeczywistym zamiarem było doprowadzenie do zmiany podmiotowej po stronie wierzyciela. O pozorności nie przesądza w szczególności okoliczność, że (...) sp. z o.o. ostatecznie zaakceptował wypowiedzenie łączącej go z pozwanym umowy. Poprzednik prawny pozwanego jako przyczynę wypowiedzenia wskazał naruszenie przez (...) sp. z o.o. § 4 ust. 7 umowy z dnia 6.09.2011 r. dotyczącej dzierżawy tomografu komputerowego z wykonywaniem opisu badań, cytując jego treść. Niniejszy zapis umowny zastrzegł wymóg pisemnej zgody dzierżawcy na cesję wierzytelności na rzecz osób trzecich, jak również na zawarcie z osobą trzecią umów dotyczących poręczeń gwarancji wierzytelności wynikających z tej umowy. W świetle zawarcia przez (...) sp. z o.o. z powodem umowy poręczenia, należy stwierdzić, że przyczyną uznania przez (...) sp. z o.o. zasadności wypowiedzenia umowy z dnia 6.09.2011 r. musiało być przyznanie, że (...) sp. z o.o. faktycznie naruszył umowę łączącą go z poprzednikiem prawnym pozwanego na skutek zawarcia z osobą trzecią umowy poręczenia bez zgody poprzednika prawnego pozwanego. W tym właśnie zakresie (...) sp. z o.o. nie dotrzymał zobowiązania. Nie przyznał jednak ani wprost ani w sposób dorozumiany, że dokonał w istocie cesji wierzytelności na osobę trzecią, a żadne inne okoliczności również na to nie wskazują.

Słusznie Sąd Rejonowy uznał, że stosunek zobowiązaniowy wynikający z umowy z dnia 6.09.2011 r. wiązał jedynie strony tej umowy, czyli (...) sp. z o.o. i pozwanego. Wypowiedzenie tej umowy nie miało żadnego wpływu na ważność

umowy poręczenia zawartej między (...) sp. z o.o. a powodem oraz na jej skutek, czyli wstąpienie powoda w prawa wierzyciela na podstawie art. 518 § 1 pkt 1 k.c. Akceptacja wypowiedzenia umowy dotyczącej dzierżawy tomografu komputerowego z wykonywaniem opisu badań przez (...) sp. z o.o. nie świadczy więc w żadnym razie o pozorności umowy zawartej przez (...) sp. z o.o. z powodem.

O pozorności tejże umowy nie świadczą również jej zapisy. Należy podkreślić, że powód nie stawiał pozwanemu żadnego warunku ani nie wyznaczał żadnego okresu na spłatę zadłużenia. Terminy płatności wynikały z faktur, a ich nie dotrzymanie spowodowało poinformowanie o tym powoda przez (...) sp. z o.o. i w konsekwencji zapłatę przez powoda należności z tytułu umowy, która łączyła pozwanego i (...) sp. z o.o., a to zgodnie z postanowieniami umowy poręczenia. Sytuacja ta jest typowa dla umowy poręczenia i nie świadczy o pozorności umowy. Również okoliczność, że powód jest podmiotem profesjonalnie zajmującym się obrotem wierzytelnościami, sam w sobie nie świadczy o pozorności umowy poręczenia.

Powoływanie się przy tym przez pozwanego na orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazane w apelacji, nie mogło doprowadzić do odmiennych wniosków prawnych niż te, które zaprezentował Sąd I instancji, bowiem pozwany nie udowodnił pozorności umowy, na skutek której powód nabył, z mocy prawa, wierzytelności dochodzone w niniejszej sprawie.

Również interpretacja przepisów art. 53 ust. 6 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej oraz art. 54 ust. 6 ustawy o działalności leczniczej została prawidłowo przeprowadzona przez Sąd Rejonowy. Należy podkreślić, że pozwany z uporem powołuje się na odosobniony i nieprzekonujący pogląd jednego komentatora, w sytuacji gdy orzecznictwo jednolicie odrzuca ten pogląd. Sąd Okręgowy zgadza się ze stanowiskiem pozwanego, że przepisy te regulują gospodarkę finansową (...) a ich adresatem są kierownicy tych jednostek, przy czym regulacje te dotyczą wyłącznie czynności prawnych, których stroną są te jednostki. Nie budzi też wątpliwości, że umowa poręczenia nie ma na celu zmiany wierzyciela, lecz zabezpieczenie wierzytelności, a jedynie w określonych warunkach może skutkować zmianą wierzyciela, przy czym ten skutek następuje z mocy samego prawa.

W tym zakresie należy w całości podzielić argumentację prawną przytoczoną przez powoda w piśmie z dnia 27.01.2014 r. oraz powtórzoną w odpowiedzi na apelację. Przytaczanie wspomnianej argumentacji w tym miejscu jest zbędne, gdyż pozwany otrzymał odpisy tych pism.

Może jedynie budzić zdziwienie upór z jakim pozwany forsuje swoją nietrafną interpretację tych przepisów, który jest o tyle bezcelowy, że pozwany nie kwestionuje istnienia samego długu, podważając jedynie zmianę podmiotową po stronie wierzyciela, która w żaden sposób nie pogarsza jego sytuacji prawnej.

Nie mogło również przynieść zamierzonego przez pozwanego skutku, powoływanie się na materiały przygotowawcze do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, bowiem zmiana wierzyciela w oparciu o art. 518 § 1 pkt 1 k.c. nie wiąże się z „żadnymi dodatkowymi kosztami dla zakładów opieki zdrowotnej”. Nie ma bowiem żadnego znaczenia kto jest wierzycielem podejmującym działania windykacyjne. Natomiast dodatkowe koszty, które powstały w następstwie dochodzenia roszczenia na drodze sądowej, powstałyby również w sytuacji gdyby to (...) sp. z o.o. dochodził należności w toku procesu.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie I wyroku na podstawie art. 385 k.p.c.

W punkcie II orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., zasądzając od pozwanego jako przegrywającego postępowanie apelacyjne, na rzecz powoda jako wygrywającego, zwrot kosztów postępowania odwoławczego, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika powoda w stawce minimalnej - § 6 pkt 3 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy udzielonej z urzędu.

SSO K. Godlewski